

## ■ Spójność wypowiedzi

Spójność wypowiedzi polega na zachowaniu zgodności logicznej i treściowej pomiędzy zdaniami w akapitach (spójność lokalna) oraz pomiędzy kolejnymi akapitami w tekście (spójność całej

wypowiedzi). Osiąga się ją m.in. dzięki stosowaniu odpowiednich środków językowych, które wiążą poszczególne wypowiedzenia i akapity. Spójność tekstu wzmacnia siłę przytaczanej argumentacji.

### Sposoby budowania spójności między zdaniami

zamierzone dokładne powtarzanie wyrazów	<i>Widziałem <u>psa</u>. <u>Pies</u> był duży.</i>
stosowanie synonimów, peryfraz, zastępowanie nazw własnych pospolitymi	<i>Byłem na wystawie <u>psów</u> rasowych. <u>Zwierzęta</u> prezentowały się pięknie.</i>
wykorzystanie wyrazów pokrewnych	<i><u>Nauczanie</u> to trudna sztuka. <u>Nauczyciel</u> musi wiele umieć.</i>
wykorzystanie wyrazów związanych z jakimś zagadnieniem (z tego samego obszaru znaczeniowego)	<i>Piastując stanowisko lekarza w Cisach, Judym szybko nauczył się czerpać radość z uczestnictwa w <u>balach</u>. <u>Zabawy</u> trwały nieraz całą noc, a w dzień szukano nowych <u>rozrywek</u>.</i>
stosowanie zaimków	<i><u>Joasia</u> pokochała młodego lekarza. Podobnie jak <u>on</u>, czuła potrzebę działania, niesienia pomocy innym. <u>Jej</u> dumna natura wyczuwała w Tomaszu bratnią duszę.</i>
używanie podmiotu domyślnego	<i>Janek wszedł do kuchni. [Janek] <u>Usiadł</u> na krześle.</i>
nawiązywanie do zdania poprzedniego	<i>Tomasz na Śląsku także podjął <u>pracę</u> lekarza. <u>Przyniosła</u> mu ona [praca lekarza] nowe wyzwania. <u>Oddał</u> się jej [pracy lekarza] całym sobą.</i>
wykorzystanie sformułowań sygnalizujących m.in. wyliczenie, uszczegółowienie treści, wnioskowanie, przyzwolenie	<i>między innymi..., na przykład..., powiedzmy..., ściśle mówiąc..., w szczególności..., a więc..., czyli..., a zatem..., chociaż..., nie mniej jednak..., pomimo...</i>

► Sformułowania, które porządkują wypowiedź

- *należy zaznaczyć, że...*
- *można zwrócić uwagę na...*
- *nie można zapominać, że...*
- *kolejną, wartą zauważenia, kwestią jest...*
- *równie istotną sprawą jest...*
- *nie można pominąć także...*
- *trzeba pamiętać też o tym, że...*
- *następną sprawą, którą warto poruszyć, jest...*
- *przykładem tego jest...*
- *odwołując się do...*
- *nie jest to jednak jednoznaczne, można bowiem zauważyć, że...*
- *można też na to spojrzeć z innej strony...*
- *zgadzam się z opinią, że...*
- *w odróżnieniu od...*
- *dowodzi to, że...*
- *widać jasno, że...*
- *warto zaznaczyć, że...*

► Sformułowania, których lepiej nie używać

- *w niniejszej pracy udowodnię, że...*
- *sformułuję następującą tezę...*
- *postaram się to udowodnić, odwołując się do...*
- *pierwszym dowodem na słuszność postawionej tezy...*
- *kolejnym argumentem przemawiającym za słusznością tezy...*
- *argumentem świadczącym o [...] jest też fakt...*
- *reasumując...*
- *po pierwsze..., po drugie...*
- *przejdę do omówienia...*
- *podsumowując...*
- *we wstępie mojej pracy...*
- *ten argument nie jest do końca przekonujący, bowiem...*
- *w tej rozprawce zamierzam uzasadnić, że...*
- *podejmę próbę udowodnienia...*
- *w zakończeniu mojej pracy...*